

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Episoane nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Nr. 4701 Seol.

Circulariu

către toate oficile protopresbiterale din arhiepiscopia Transilvaniei.

Excellența Sa, Domnul ministrul reg. ung. de culte și instrucție prin esmisul seu din 3 Septembrie a. c. Nr. 29570 indicând la art. de lege XXII din a. 1887 prin care s'a modificat capitolul 13 al articulului de lege XIV din a. 1876 în ceeace privesc vaccinarea (punerea vîrsatului), recercă pe Consistoriul nostru ca autoritate scolară confesională a îndatora pe organele noastre scolare și anumit pe directorii și învățătorii scoalelor poporale, civile, pe directorii și profesorii scoalelor medii, comerciale și industriale a conlucra înțelesul mai sus citatei legi la realizarea datorințelor de vaccinare a scolarilor.

După legea noauă de vaccinare cu privire la tinerimea scolară recerându-se afară de vaccinarea primă și o două vaccinare ulterioară înainte de anul 12, cade asupra direcțiunilor scolare o dupădatorință de inspecție și controlă, — înțelegându-se de sine, că controla despre indeplinirea primei vaccinări cade mai ales în sarcina directorilor și învățătorilor și învățătoarelor din scoalele elementare, eară controla vaccinării de a doua oară, care are să se face la etatea de 12 ani, incumbe învățătorilor și conducătorilor dela scoalele civile medii, comerciale, industriale, poporale superioare de copii și copile. Tecstul §-3 din art. de lege XXII a. 1887, care prescrie în mod lămurit aceasta datorință este următoriul:

„Fie-care copil obligat de scoală, care intră în scoala poporala, la primirea lui în scoală e dator să adevără, că a fost vaccinat cu succes bun sau că în decursul celor 5 ani din urmă a suferit de vîrsat, eventual, că în sensul legii acesteia este dispensat de datorință vaccinării.

Dacă spre scopul acesta ar fi de lipsă atestat separat, acela să se estradă fără taxă și liber de timbru.

Pe copilul, care nu e în stare să adevără aceasta, învățătorul e dator să în decurs de 3 zile dela datul primirii să l'arete competenței autorității sanitare inferioare, eară autoritatea aceasta va lăsa măsurile de lipsă pentru eliberarea copilului.”

Cu provocare la inspecția vaccinării ulterioare din partea autorităților scolare §§ 4 și 5 dispun următoarele:

„Atât elevii institutelor de învățămînt publice, cât și ai scoalelor private înainte de implementarea an-

ului al 12 al etății trebuie vaccinați de nou, dacă în decursul celor 5 ani din urmă n'au suferit de vîrsat sau nu pot adevără, că în timpul acesta au fost eliberați de nou.

Acei elevi și învățătorii de meserii, cari nu pot adevără, că până la ajungerea anului al 12 al etății lor, au fost eliberați de nou, sau că în cei 5 ani din urmă au suferit de vîrsat, se înscințează din partea învățătorilor sau măestrilor lor competenței autorității sanitare inferioare. Autoritatea va lăsa măsurile de lipsă pentru vaccinarea de nou a acestor elevi.

Acesti elevi nu pot fi primiți nici în scoalele civile sau medii, nici în cele de o potrivă cu acestea sau în institutele mai înalte de învățămînt pe cătă vreme scădere arătată nu va fi îndeplinită sau nu adevără, că în sensul legii sunt dispensați de datorință vaccinării ulterioare.”

Urmările, ce pot avea neglijările sau vătămările datorințelor în obiectul acesta din partea învățătorilor sunt regulate prin § 12 din lege în următorul mod:

„Directorul acelei scoale civile, medii sau altor scoale cu acestea deopotrivă, sau al vre-unui institut de învățămînt mai înalt, care primește în mod definitiv în institutul încredințat conducerii lui elevi, cari au trecut de 12 ani fără să fie fost de nou vaccinați sau impregiurarea aceasta nu o pot scusa, mai departe acel învățător popolar sau măestru, care nu satisfac datorinței impuse prin legea prezentă, se pedepsesc în înțelesul § 7 al art. de lege XIV din 1876 cu amenda în bani dela 10 fl. până la 50 fl.

Acstea dispoziții ale legii se aduc la cunoșința directorilor și învățătorilor scoalelor noastre poporale din arhiepiscopia, directorilor scoalelor medii și comerciale, direcției institutului pedagogic și teologic spre observare cu atât mai strictă, cu cătă neglijarea acestor datorințe în înțelesul realizării legii sanitare trage după sine pedepse în bani precum să arătă mai sus din însuși tecstul legii.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopal ca senat scolar, ținută la 17 Septembrie, 1887.

Nicolau Popea, m. p.,
archimandrit și vicariu archiepiscopal.

Nicanor Fratesiu, m. p.,
secretar.

Sibiu, în 4 Novembre.

Imperatul Germaniei — bătrânul Wilhelm e tot cam morbos în timpul din urmă, aceasta e cea mai noauă scire sensațională ce cutreeră Europa dela o

poate în adevăr să-l fericească și să-l facă bărbat folositorul națiunii și patriei. Și nu s'a înșelat, pentru că fiul său Alecsandru, la moarte sa întemplată acum de vre-o 17 luni numai, a testat o avere de preste 70,000 fl. românilor din Lugoș și jur, cu menirea de a se ajuta tinerii, cari vor voi să fie meseriași. La căștigarea acestei averi frumoase a fost ajutat și de socii să, precum dice însuși în hârtia îndreptată către comitetul parochial din Lugoș, cu care i trimite testamentul și anume: „Să mi-a dat Dănu o soție cu moralitate și vrednică și a lucrat la toate cu mine asemenea.” (Mes. Rom. Nr. 7/886)

Cu mare placere se îngrijesc românul, unde numai poate, să aibă și vite. Vitele încă dau material foarte potrivit pentru meseriai. Așa lâna, din care femeia română scie face pânză de vestimente nu numai către trebue pe seama casnicilor ei, ci chiar și de vîndut. În multe locuri se pregătesc din lâna pânză, pânzături (cătrințe) și alte lucruri de feliul acesta, așa de minunat din partea femeilor române, incătă au atras chiar și atenția străinilor. Peile sunt un material bun pentru meseriai. Aici cari avem de însemnat, că în multe locuri face românul singur peptare și cojoace din pei, fără de a fi învățat la vîr'un măestru. Lucruri cu mult mai de preț să arătă potrivit perfectionându-se cojocăritul, — și foarte mult ar câștiga românul din peile ce le capătă dela vite, dacă ar scăi cum trebuie ascunsă cel sdravăn, Alecsandru meseria, credind că așa

margine până la ceialaltă. Dilele lui ti sunt numeroase, și grija ce o poartă în inima sa pentru viitorul tărei sale aceasta i cea mai mare și mai grea boală. Pretendentul de tron, nu poate suferi clima cea aspră din marele seu imperiu, și la sfatul celebrilor medicilor, a căutat clima cea blândă a Italiei în San-Remo. Morbul de care e cuprins este un morb, care i va scurta dilele vieții poate până a nu ajunge pe tronul Germaniei și aceasta lovitură abia va fi în stare să o supoarte împăratul tată, pe care ori cătă l'ar invidia lumea, astăzi este cel mai nefericit om de pe fața pământului.

Poporul german credea, că venind pe tron un om cu principii atât de librale și umane, va pune capăt militarismului și înarmării din crescută până în tălpi, dar omul propune și Dumnezeu dispune. Este un secret public, că pretendentul de tron nu a împărtășit nici odată vederile puternicului cancelar, și cu venirea lui pe tron poate că s'ar fi și pus capăt omnipotenței Bismarckiane la care nu puțin ar fi contribuit Victoria, soția pretendentului. Aceste combinații acum cad de sine, pentru că Wilhelm fiul și nepotul trece de un mare aderent al politicei cancelariului de fier, o impregiurare, care supără mult pe liberalii din Germania. Cumca cu schimbarea ce se va face în curând și va trebui să se facă, oare nu se va schimba și mapa Europei de acum, este o întrebare deschisă.

Pe terenul economic între Germania și Rusia există o luptă, care ori cum s'ar încerca oamenii să-i detrage din însemnatate, poate se aducă un conflict între aceste două puteri, și cumca Bismarck pare că voiesc inadins să caute conflictul cu Rusia — să vede din măsura cea mai nouă, ce o a luat față de hărțile rusesci, cari adă în virtutea unei dispoziții mai recente au pierdut dreptul de lombardare, o dispoziție aceasta, ce a avut drept urmare, că în Rusia acceptele cu tipărituri germane se refuză la ori care bancă de bani.

Cumca înțelepcescă a lucrat cancelariul german cu noua sa ușă tocmai acum, când țarul tuturor rușilor Alecsandru III vine la Berlin, nu e treaba noastră să judecă, dar la tot casul că relațiile între aceste două puteri devin tot mai aspre și mai aspre.

Germania crede, că prin alianță cu puterile centrale, la cari se adaugă și Anglia, după cum am văzut din discursul cel mai proaspăt al lordului Salisbury, este atât de tare, incătă adă Rusia în starea ei isolată nu poate să-i strice chiar nimică.

Credința aceasta a nemților poate se fie întemeiată până la un punct oare care, dar poate să fie

trebuințate, ca să se ajungă cea mai mare dobândă, care se poate. Și aceasta să arătă atunci, când am avea prin comune, chiar argăsitori, tălpari, culneri etc.

Chiar și materiile, cari le socotește cea mai mare parte dintre oameni de pe la sate, că nu sunt bune de nimică, incă să arătă folosi. Bunăoară părul la facerea periilor și a pălearilor, — coarnele și unghile la facerea peptenilor, a plăselelor de cuțite și a.

Nu chiar de tot neînsemnat material este și seul de viață, care se folosește la facerea luminărilor și a săpunului. Luminări fac români din său, care ce e drept, — pe ei i multămesce, dar nu le-ar strica, dacă ar fi și mai bune. Dar să se fi ocupat vre-un român cu facerea săpunului nu se prea aude.

Afară de materialul enumerat până aici are popul român și altul la indemnă și încă foarte mult și bun pentru măestrii, care însă nu mai amintesc deoarece din cele dîse până aici se văd două lucruri și anume: 1. Că poporul român are la indemnă materialul de lipsă pentru meseriai, și 2. Că are și pricperea și dibăcia recerută pentru ori ce măestrie — trebuie însă numai se nu lase ascuns talentul, ce l are dela Dănu, ci să-l scoată la lumină, — să-l cultive, să caute a se perfecționa în una sau altă măestrie.

FOITA.

Ceva despre meseriai la noi la români.

(Încheere.)

Afara de bucatele, cari fac o parte din hrană, samănă oamenii și alte plante, așa cânepă, pe unele locuri câmpuri întregi. Femeia română face din cânepă pânză, din care scie găti vestimente adeseori pentru numeroși membrii ai familiei. Oare bărbaților români nu li s'ar cădă, să scie și ei face ceva din cânepă? Ba da, cu tot dreptul potem pretinde și dela ei se scie face din cânepă barem sfoară, pantă, funii și a. Si în privința aceasta putem afirma, că s'a făcut început chiar bunășor, căci scim, că se ocupă unii bărbații chiar cu prepararea pânzăi. Cu facerea celorlalte lucruri din cânepă ar fi de dorit să se ocupe mai mulți bărbații, și cu atâtă mai de dorit, cu cătă avem exemplu vrednic de urmat pe nemuritorul Alecsandru Nedelcu, amintit la început, carele a fost făurariu și a sciut, trăind ca măestru în capitala tărei — în Budapesta — să câștige un capital frumos. Tatăl său Teodor de asemenea a fost meseriaș și antume căldărar. Preavrednicul meseriaș căldărarul Teodor, cunosând folosul cel mare, ce-l poate aduce meseria, a făcut și pre fiul său cel sdravăn, Alecsandru meseriaș, credând că așa

triei, cari l pot sprinzi în această întreprindere a sa, se aibă bunătatea să trimită la adresa (în Blaș) subscrisei diferite specii de pesci, ce s-ar afla în apele de pe acolo. Pescii simplițier sunt să se pună în besică de porc sau de vită tornând peste ei spirit; besica se leagă la gură și apoi se aşează într-o scatulă. Totodată se roagă, ca să se însemne locul, unde s'a aflat pescul, și numele popular al acestuia, va se dică cum l numesc poporul. Portul și alte spese le va suporta muzeul gimnaziului de aici, a cărui proprietate vor deveni pescii.

A. Uilăcan,

prof. de știință nat. în Blaș.

* (Un print doctor în medicină.) Prințul de Bavaria, Ludovic Ferdinand, i s'a conferit din partea universității din Bologna diploma de doctor în medicină. În anii trecuți obținu diploma de doctor și dela universitatea din Münich. Printul ca medicinist practicează la un spital din districtul, în care să aflu castelul regesc, dovedind o mare pricină în noua profesie.

* (Sporierea cavaleriei.) Ministrul de răsboiu Byrant-Reidt, a arătat delegațiilor necesitatea de a se spori cavaleria, fiind prea slabă față cu cavaleria celorlalte state mari.

* (Conservarea ouălor.) O expoziție de ouă conservate a avut loc în Anglia; ea dat rezultate ce merită să fie semnalate. Primul permis a fost căstigat de o grămadă de ouă conservate în tărăță cernută, ouăle fiind aşedate cu vîrfurile ascuțite în jos. Unele care au fost sparte erau bune și albusul era cu totul lipsit de ori ce odoare. Al doilea permis a fost căstigat de ouă unse cu ceară și unt de lemn, și păstrate în sare; al treilea de nisecă ouă unse cu sēu și păstrate în var topit prin caldură și cu totul la adăpost de acțiunea aerului. Erau expuse de asemenea și ouă păstrate prin ajutorul frigului sau în preparații de sare și apă de varzins, etc. Nici un procedeu lichid n'a avut nici un succes în această expoziție.

* (Bibliografic.) „Meseriașul român”, foaia pentru învățătură și petrecere, intocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii, ce apare în Brașov de 2 ori pe lună, în numărul din 1 Novembre conține următoarele: Mestesugul de a face bani de Petru Petrescu; Câteva notiuni despre industria și însemnatatea ei, de Arsenie Vlaicu prof. În „Foia” este deslegată întrebarea: cum a devenit Rothschildii milionerii? Diversele sunt foarte instructive pentru ori care meseriaș, care să nisuesce să face îmbunătățiri în meseria sa.

Programa

pentru adunarea materialul literaturii populare.

Iubite cetitorile! Sunt aproape ani cinci spredece, de când me ocup cu adunarea de material pentru literatura populară; am și adunat multeșor, din care îci coletă am mai și publicat câte ceva, dar parte cea mai mare zace în palpitul mesei mele. Si am material de toată măna: poezii populare, și adeca: bătrânesci (hori lungi), haiducesci, colinde, doine, hore, bocete, descântece, evangelii țigănesci, găcături, frânturi de limbă, jocuri copilăresc cu versuri tipice; apoi mai am povesti, tradiții, legende, proverbe și mituri.

Din acest material, ordinându-l, m'am pus pe compunerea unui opus, care să oglindeze cătănumai să ar putea de clar viul spirit al poporului nostru. (Aci înțelege a muncitorului necărturar.)

Drept aceea, ca opul să iasă cătănumai să ar putea de complet, simițau voie a ruga preoții cărturari ai neamului nostru, să binevoiască și mi să măna de ajutor, colectând din popor și trimițându-mi astfel de material, care pus la un loc cu cel adunat de mine, să îmbogățească opul proiectat.

Cu deosebire rog pe domni invățători rurali să adune din popor astfel de material; acum începe timpul cel mai potrivit pentru așa ceva: toamna și earna este poporul mai mult pe acasă, deci să fie buni cărturarii noștri și a culege din gura poporului, ce pot, și să trimită până la sfîrșitul lui Martisor 1888, la adresa mea p. u. O-Rodna.

De un ce rog pe fiecăreia, care va binevoi și să ocupe cu culegerea de material popular: să nu adauge dela sine nimic, dar nici să nu lase nimic afară; scrie-le și mi-le trimează în toamnă, după cum este din gura poporului, cu aceleași vorbe; nu-i pese că un cuvânt ori altul n'ar fi doară românește, ci pună-l cum se audă pe acolo, iar de va fi în dubiu, că doar acel cuvânt nu e cunoscut de întreg corpul națiunii, esplie-l între paranteze.

Un bun serviciu causei ar face și domnii profesori dela gimnasiu, institutele teologice și pedagogice, dacă ar binevoi să elevilor, drept ocupanți

uni pe vacanțele Crăciunului, adunarea de astfel de material, dându-le invitațiile necesare, cum au de a-l aduna, ca să fie folosită cauza. (Va urma.)

Dare de seamă.*

Onorate Domnule! Subscrise în urma stimatei recercări a Dialec din August a. c. suma trimisă din partea redacției a „Telegrafului Român” pentru ajutorarea inundațiilor din Alba-Iulia, eu o am împărtit după următorul conspect autenticat de 2 martori.

Lista de distribuire.

a sumei date de redacție „Telegrafului Român” din Sibiu în favorul inundațiilor locuitorii din Alba-Iulia.

Vințan Iova 1 fl.; Ciubrudean Sanda 1 fl.; Mărginean Fira 2 fl.; Mărginean Ioan guriță 1 fl.; Muntean Fira Siru 2 fl.; Cămpănean Fira lui Iacob 1 fl.; Hăprian Maria Golgota 2 fl.; Muntean Maria diaconită 2 fl.; Todora Totoian 1 fl.; Plesa George senior 1 fl.; Tordosan Ana 1. Nicolae 1 fl.; Munteanovici Nicolae 5 fl.; Timișan Iova 2 fl.; Drimbărean Anisca lui Hanciu 2 fl.; Simtimbrean Sofica lui Dumitru 2 fl.; Orfanii Iulius Pop 5 fl.; Muntean Maria lui Isaria 2 fl.; Popescu Stefan 3 fl.; Chirilă Ioan 3 fl.; Chifor Oana 3 fl.; Burcă Veronica 2 fl.; Sasu Sanda lui Stefan 1 fl.; văduvele Cetean Maria lui George 2 fl.; Ciubrudean Dobriță 2 fl.; Mureșan Ana n. Cirlea 2 fl.; Lobont Ana 2 fl.; Coșeriu Fira lui Persa 2 fl.; Drimborean Safta lui Irimie 1 fl.; Seracu Ana 2 fl.; Picoș Sofia 2 fl.; Ciuhat Nicolae lui George 2 fl.; Stancovici Elena 2 fl.; Harhat Georg Puiu 1 fl.; Groza Simeon 2 fl.; Fleșeriu Pașchia 2 fl.; Rusan Anisca lui Petru 1 fl.; Rada Iova a Onului 1 fl.; Cirlea Vasile 1 fl.; Angel Maria 1 fl.; Stragean Maria 2 fl.; Ilea Ilie 1 fl.; Poldi Iova n. Vințan 1 fl.; Piperei Vasile Părvu 1 fl.; Cămpănean Ana Cormoș 1 fl.; Timișan Florea lui Mitru 1 fl.; Crișan Ana lui Nicolae 1 fl.

Sumele de mai sus, cumă cu conlucrarea noastră și în prezența noastră s-au împărtit în adevăr prin dl Rubin Patită adevărat.

Alba-Iulia, în 7 Octobre 1887.

Alecsandru Tordosan.

Georgiu Berghian.

Esprim multămîta celor ajutorați atât față cu mainimii contribuitori, cât și față de onoratul domn redactore, care s-a făcut mijlocitoriu la aceasta binefacere.

Alba-Iulia, în 31 Octobre, 1887.

Pe lângă care sum

cu stimă
Rubin Patită,
advocat.

Istoricul nou edificatei bisericii gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiscaunelor.

(Urmare din Nr. 111.)

Făgăraș. Ales. Micu vicar 1 fl.; Iuliu Dan, adm. prot. 1 fl.; Zinca Roman 2 fl.; G. Boer 2 fl.; N. Toma 1 fl.; G. I. G. 50 cr.; G. Aiser 1 fl.; D. de Grămoiu, vice-comite 1 fl.; Jov. Stoica 1 fl.; I. Cipu 50 cr.; N. N. 54 cr.; Chișerian, paroh gr. cat. 25 cr.; G. Tintoriu 50 cr.; N. N. 55 cr. și a. — Suma 21 fl. 2 cr.

Beclean. Biserica gr. or. 1 fl.; dela popor bani și bucate 13 fl. 3 cr. — Suma 14 fl. 3 cr.

Drădîf. În bani și bucate 8 fl. 86 cr.

Voila. În bani și bucate s'a colectat. — Suma 5 fl. 35 cr.

Sâmbăta inf. Biserica gr. or. 1 fl.; X. 20 cr. — Suma 1 fl. 20 cr.

Vîstea inf. Biserica gr. or. 60 cr.; comuna politică 1 fl. 50 cr.; N. D. Sandru 1 fl.; dela alți crescini în bani și bucate 6 fl. 39 cr. — Suma 9 fl. 49 cr.

Ucea inf. În bani și bucate 1 fl. 89 cr.

Arpașul inf. H. H. 1 fl.; dela alți crescini 2 fl. 50 cr. — Suma 2 fl. 50 cr.

Scorei. Dela 4 înși 90 cr.

Porumbacul infer. În bani și bucate s'a colectat. — Suma de 24 fl. 35 cr.

Avrig. Comuna politică 1 fl.; Coman, notar 50 cr.; Grünfeld 50 cr.; Martnig Franz 50 cr.; Ioan Căndeală ppresb. 1 fl.; Biserica gr. or. Avrig 1 fl.; dela popor 6 înși în bani și bucate 23 fl. 28 cr. — Suma 27 fl. 78 cr.

Brad. S'a colectat dela 5 înși 60 cr.

Vestem. Suma colectată face 1 fl. 10 cr.

Sibiu. Nicolae Popea, archimandrit 1 fl.; S. Popescu ppresb. 1 fl.; Dr. Nemeș 40 cr.; I. Hannia 1 fl.; Baron Urs 1 fl.; I. Preda 1 fl.; Gligor Mateiu 1 fl. 50 cr.; D. Anton 1 fl.; Paul Dunca 1 fl.; B. Hărșan 50 cr.; „Albina” 5 fl.; Un creștin 50 cr.; E. Brote 1 fl.; Constantin Stezar 1 fl.; Dr. Pușcariu 1 fl.; N. C. 1 fl. 40 cr.; N. N. 50 cr.; (?) 50 cr.; R. P. 1 fl.; G. Muntean 1 fl.; Dr. Păcurar 1 fl.; A. Lada 2 fl.; Comșa 20 cr.; L. Binder 50 cr.; Azub 50 cr.; Muntean 50 cr.; Oprea Avram 20 cr.; Bologa 1 fl.; A. Cimponeriu 1 fl. — Suma 29 fl. 20 cr.

Repinari. B. Giurcoi 50 cr.; N. Giurcoi 50 cr.; N. Cincian jun. 1 fl. 20 cr.; Stanca P. Barcian 1 fl.; D. Viadrighin 4 fl. 20 cr.; Ier. Dancă 50 cr.; Radu Băncilă 50 cr.; Bucur Dancă 50 cr.; N. Băncilă 70 cr.; P. P. Brote 50 cr.; Biserica gr. or. 2 fl.; comuna politică 2 fl.

* Multămind P. T. domni, cari au binevoit să lăsa asupra și sarcina a distribuției celor nenorociți în primăvara prin inundări și foc, suma ce ne am luat voie să li o punem al dispoziție, costată totodată, că prin aceasta dare de seamă ne am dat rațiocinul despre întreagă sumă incurșată spre acest scop la redacție noastră.

P. Mitrea 60 cr.; S. Muntean 50 cr.; D. Pamfilioiu 50 cr.; și alții. — Suma totală 31 fl. 82 cr.

Heghip. N. Zacharia 1 fl.; Ioan Cucu 1 fl.; Iosif Bucă, paroch 50 cr. dela alți crescini în bani și bucate 6 fl. 24 cr. — Suma 8 fl. 74 cr.

Arini. Ioan Bucă, paroch 50 cr.; dela popor în bani și bucate 6 fl. 60 cr. — Suma 7 fl. 10 cr.

Măgheruș. A. Mărușan, paroch 50 cr.; bis. gr. or. 2 fl.; dela alți crescini în bani și bucate 7 fl. 5 cr. — Suma 9 fl. 55 cr.

Rotbau. G. Radu sen. 1 fl.; biserică gr. or. 2 fl.; I. Leucescu 50 cr.; dela alți crescini în bani și bucate 7 fl. 20 cr. — Suma 10 fl. 70 cr.

Feldioara. Ioan Stan 1 fl.; G. Rusu jun. 60 cr.; bis. gr. or. 2 fl.; G. Muchesan 50 cr.; Comuna politică 1 fl.; G. și Paraschiva 1 fl.; din banii și bucatele dela popor 12 fl. 15 cr. — Suma 18 fl. 25 cr.

Bod. George Cherciu inv. 1 fl.; V. Mireș 1 fl.; dela popor în bani și bucate 9 fl. 85 cr. — Suma 11 fl. 85 cr.

Ariud. Imecs Ernő proprietar 1 fl.; biserică gr. or. 1 fl.; dela alți crescini în bani și bucate 3 fl. 24 cr. — Suma 5 fl. 24 cr.

Ungra. S'a căpătat în bani și bucate. — Suma 6 fl. 25 cr.

Cuciulata. G. Sglimbea, preot 50 cr.; N. Chiorniță 1 fl.; dela alți crescini în bani și bucate 3 fl. 5 cr. — Suma 4 fl. 55 cr.

Fântâna. Eft. Maniu, paroch 30 cr.; în bucate 3 fl. 50 cr. — Suma 3 fl. 80 cr.

Veneția infer. Dela alți crescini — Suma 3 fl. 70 cr.

Veneția superioară. În bani și bucate 9 fl. 81 cr.

Păreșu. Dela 5 indivizi 60 cr.

Sona. Bucur Colța 1 fl.; dela alți crescini bani și bucate 13 fl. 29 cr. — Suma 14 fl. 29 cr.

Riușor. Din bani și bucate 5 fl. 90 cr.

Ileni. S'a colectat în bani și bucate 15 fl. 7 cr.

Berivoi mari. În bani și bucate 5 fl. 82 cr.

Berivoi mici. În bani și bucate 6 fl. 35 cr.

Vaida-Recea. Biserică gr. cat. 2 fl.; dela 4 înși 49 cr. — Suma 2 fl. 49 cr.

Telega-Recea. Bani și bucate 4 fl. 10 cr.

Breaza. G. Pralea, paroch 50 cr.; dela popor în bani și bucate 14 fl. 13 cr. — Suma 14 fl. 63 cr.

Netot. Dela 4 indivizi 64 cr.

Lisa. Din bani și bucate 10 fl. 50 cr.

Pojorta. Biserică 1 fl. 50 cr.; dela popor 70 cr. — Suma 2 fl. 20 cr.

Iași. S'a colectat în sumă de 3 fl. 92 cr.

Sevestreni. S'a căpătat 3 fl. 5 cr.

Vovodenii mari. S'a căpătat 1 fl. 40 cr.

Sâmbăta sup. răsărit. Biserică 1 fl. 50 cr. preste tot 2 fl. 10 cr.

Sâmbăta sup. apuseană. Peste tot 1 fl. 10 cr.

Draguș. S'a colectat 7 fl. 59 cr.

Luța. S'a colectat 2 fl. 80 cr.

Ludișor. S'a colectat 1 fl. 35 cr.

Vîstea super. S'a colectat 8 fl. 37 cr.

Ucea super. Biserică gr. or. 40 cr. 50 cr.

Streza Cărtișoara. S'a colectat 4 fl. 36 cr.

Sărata. S'a colectat 2 fl. 46 cr.

Porumbacul super. S'a colectat 8 fl. 36 cr.

Racovița. Comuna politică 1 fl.; biserică gr. cat 1 fl.;

Nr. 443

[1728] 2—3

EDICT.

Vilma Tomuța gr. or. din Abrud, carea de 8 ani s'a părăsit pe legiuțul ei bărbat Iosif Schüller de rel. evangelică luth. din Oraștie cu domiciliul în colonia Piski fără să se scie ubicătuna ei, se citează prin aceasta ca în termin de un an și o zi să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, cererea de divorțiu a bărbatului ei, să va decide pe baza pribegiei ei.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al Devei, ca for de I-a instanță.

Deva, la 30 Septembrie, 1887.

Ioan Papiu,
ppresbiter.

Nr. 401.

[1736] 2—3

Citațiune edictală.

Maria Goiță din Draos, comitul Udvarheiu, carea aproape de prima publicare, căci la din contră

3 ani de dile a părăsit cu necredință pe legiuțul ei bărbat George Bucur din Draos, fără să se scie ubicătuna ei prin aceasta se citează, ca în termin de un an și o zi dela prima publicare a acestora, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci alt cum, procesul urdit se va decide și în basența ei.

Cohalm, în 14 Septembrie, 1887. Scaunul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului ca for matrimonial de I-

stantă.
Nicolae D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 439. [1730] 2—3

Edict.

Maria Mailat din Vâlcele (Elópatak), care a părăsit cu necredință pe legiuțul ei bărbat Ioan Casciu tot din Vâlcele, fără a se sci locul ubicătunei ei, — conform resoluției consistoriale din 10 Februarie a. c. Nr. 708 B. se citează a se prezenta la subscrisul oficiu în termin de trei luni dela

procesul divorțial intentat asupra-i de bărbatul ei, se va pertracta și decide în absența ei.

S. Sân-Georgiu, 16 August, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Trei-scaunelor.

Dimitrie Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 440. [1731] 2—3

Edict.

Nicolau Neagovici gr. or. din Intorsura-Buzăului, care a părăsit cu necredință pe legiuța sa soție Ana

tot din Intorsura-Buzăului, fără a se sci locul ubicătunei lui, — conform resoluției consistoriale din 12 Mai a. c. Nr. 2062 B. — se citează a se prezenta la subscrisul oficiu în termin de trei luni dela prima publicare, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i de soția sa să va pertracta și decide și în absența lui.

S. Sân-Georgiu, 16 August, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Trei-scaunelor.

Dimitrie Coltofean,
protopresbiter.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronic de plumăni etc. prin

Echalațiune de gas (cu ajutorul injecțiunii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate efectua sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele spuseni alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțile medicale presente din și afară din teză:

"Adeseori chiar după trei întrebuiținări a echalațiunii de gas cu ajutorul injecțiunii rectale pere: *tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și miroslul greu de sudoare* Greutatea corpului se sporesc pe septămâna cu $\frac{1}{2}$ — 1 kg. Patientul se vindecă și și poate ea începe activitatea obositore a vieții.

"La astmă, după o $\frac{1}{2}$ de cără dela întrebuiținarea echalațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirație. La întrebuiținarea mai departe a curei nu se mai repetă atacurile." Chiar și coardele vocale distruse și plumbăne pe jumătate distrusă încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s-au măntuit toți de tot prin mijlocirea injecțiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și **în spitalul imperial reg. comun din Viena** astă aparatul echalațiunii de gas cea mai mare întrebuiținare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al echalațiunii de gas (injecțiunii rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebuiținării pentru medici; și pentru întrebuiținarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 cr. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 36—50

„Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu.**Publicație**

în sensul articolului de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

- Suma scrisurilor fonciari puse în circulație cu dia de 30 Octombrie 1887 e de fl. 1,051,900.—
- Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciari sunt de fl. 1,071,850.19
- Valoarea hipotecelor luată de bază la susținute impremuite hipotecare e de fl. 4,850,070.—
- In sensul § 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciari este de fl. 298,293.65

Sibiu, 30 Octombrie, 1887.

Directiunea.

[1738] 1 1

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1887.

Budapestă—Predeal				Predeal—Budapestă				Budapestă—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapestă				Copșa mică—Sibiu			
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren omnibus	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren mieșt.	Tren de persoane	Tren mieșt.	
Viena	11.10	7.40	—	București	—	—	7.30	—	Viena	—	11.10	2.—	Teluș	11.24	3.—	—	—	—	—
Budapestă	7.40	2.—	8.10	6.18	Predeal	—	—	1.14	Budapestă	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	—	—	—	—
Szolnok	11.05	4.06	7.—	9.38	Timiș	—	—	1.45	Szolnok	—	11.20	12.41	Vîntul de jos	12.30	4.22	—	—	—	—
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	12.02	Brășov	—	—	2.32	Arad	—	4.10	5.45	Sibot	1.01	4.51	—	—	—	—
Oradea-mare	4.18	7.01	8.85	1.46	Feldioara	4.01	—	7.20	Glogovăț	2.17	4.30	6.—	Orăștie	1.32	5.18	—	—	—	—
—	7.11	9.12	2.01	Apaja	4.47	—	7.57	Györök	2.37	4.43	6.18	Simeria (Piski)	2.32	6.15	—	—	—	—	
Várad-Velencez	—	—	9.22	2.08	Agostonfalva	5.28	—	8.24	Pauliș	3.19	5.37	6.38	Devă	2.52	6.35	—	—	—	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.39	2.19	Homorod	5.59	—	8.47	Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02	—	—	—	—
Mező-Telegd	—	7.41	10.17	2.41	Hașfalău	6.49	—	9.24	Conop	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	—	—	—	—
Rév	—	8.10	11.36	3.24	Sighișoara	9.12	—	11.—	Bârzava	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—	—	—	—
Brăca	—	—	12.16	3.47	Elisabetopole	9.56	—	11.34	Soborsin	—	7.25	8.42	Zam	4.44	8.11	—	—	—	—
Bucia	—	—	12.64	4.07	Mediaș	10.37	—	12.03	Zam	—	8.01	9.12	Bârzava	6.27	9.33	—	—	—	—
Ciucia	—	9.04	1.57	4.35	Copșa mică	10.59	—	12.18	Gurasada	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.53	—	—	—	—
B. Huiedin	—	9.34	3.11	5.15	Cluș	11.16	—	12.26	Ilia	—	8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50	—	—	—
Stana	—	—	8.40	5.37	Micăsasa	11.37	—	12.42	Sibot	—	9.19	10.17	Pauliș	7.43	10.42	6.13	—	—	—
Aghireș	—	—	4.15	5.53	Blas	12.16	—	1.11	Brănicica	—	9.19	10.17	Györök	7.59	10.58	6.88	—	—	—
Ghimbău	—	—	4.36	6.05	Crăciunel	12.33	—	1.23	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovăț	8.28	11.35	7.19	—	—	—
Nadișul ung.	—	10.34	4.58	6.20	Teiuș	1.51	—	2.06	Orăștie	—	11.11	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38	—	—	—
Cluș	11.—	—	5.26	6.38	Ajud	2.18	—	2.27	Sibot	—	11.43	12.—	Szolnok	2.32	5.12	—	—	—	—
Apahida	11.19	—	—	Vîntul de sus	2.48	—	2.49	Vîntul de jos	—	12.18	12.29	Budapestă	6.—	8.20	—	—	—	—	
Ghiriș	12.33	—	—	Uioara	2.56	—	2.56	Alba-Iulia	8.05	12.36	12.46	Viena	3.—	6.05					